

ZOMER.

O heerlijk, bij des Zomers middag gloed,
Der stad ontvlucht, op heuv'len en door dalen,
In de eenzaamheid van 't stille woud te dwalen,
Op veerend mos, terwijl der voog'len groet
U welkom heet, in honderdvoud herhalen!

O Majesteit, ontzaglijk gansch, en groot,
Dier eiken met hun breede, forsche kruinen,
Dier beuken, die het bochtig pad omtuinen,
Dier linden, in wier koelt' de rust u noodt,
Dier dennen, aan wier voet de graskens bruinen!

Daar te droomen is genieten,
Wijl de gulden zomerzon,
Of ze u ook bereiken kon,
Spelend door 't geblaert komt schieten;
Waar, schoon 't oog en tred ontvliedt,
U het zang'rig koor bespiedt,
En zich 't haasje schuw durft wagen;
Waar de beek u zingt een lied,
Lied van lang vervlogen dagen,
Van een heden, dat vervliet.

Zie, dit is een tent des Heeren,
Waar het ruischend, wieg'lend dak
Draagt Zijn merk op blad en tak;
Waar de wanden duizend keeren,
Uit het knoestig, groenend hout,
Loven Die hen heeft gebouwd;
Waar ge in 't lieflijk, wazig duister,
Hooft een wonderlijk gefluister,
Dat een wijlé 't marktgeschreeuw,
Al de *hurry* onzer eeuw,
U uit oor en harte toovert,
U met lieflijkheid omloovert

„Verloren 't Paradijs” — o dichter, kan het zijn,
Als hart en woud vol zomerzonnenschijn
Ons 't Paradijs herschiepen; vreugd en vrede,
Volheerlijk, plaats slechts gunnen aan de bede:
Dat 't duren mocht, niet al te ras verdwijn'!

Toch, — als ik vaak in blijde zomerdagen
O heerlijk, staat'lijk woud, door laan bij laan,
't Nooit moe, in eenig, vol genot mocht gaan,
Heeft tot me een stem geruischt uit groene hagen,
En 'k luisterde als het suisde zacht en bang:
Elk Paradijs op aarde voedt een slang.

A. J. HOOGENBIRK.

Maria Louise van Hessen-Kassel.

De geboortefeesten onzer Prinses hebben getoond, hoe het Nederlandsche volk — behoudens enkele uitzonderingen, maar die dan ook niet tot het Nederlandsche volk willen behooren — in den tegenwoordigen tijd koningsgezind of beter nog Oranjegezind is. Dat is niet altijd zoo geweest. Lang is hier gestreden over de vraag, of Nederland een republiek of een monarchie zou zijn. De eerste drie Oranjes waren helpers in den nood, en de vraag of

ze soeverein zouden zijn, kwam slechts zelden ter sprake; men had ernstiger dingen te bespreken. Doch toen de nood week, reeds gedurende den oorlog met Spanje, en vooral toen de vrede van Munster gesloten was, kwamen de regenten der steden, prat op de privilegiën uit den grafelijken tijd, en vroegen de soevereiniteit voor zich. Geen stadhouder, of, als er een was, dan als dienaar der Staten, zoo begeerden zij het. De burgerij daarentegen waardeerde Oranje, zag in Oranje het van God gegeven koningsgeslacht, en dwong in gevallen van vijandelijken inval de regeering tot herstel van het stadhouderschap. Meer dan anderhalve eeuw heeft die strijd geduurd, en een van de droevigste tijdperken daarvan is doorleefd door Maria Louise, de gemalin van Jan Willem Friso.

De gemalin; eigenlijk moesten we zeggen: de weduwe. Nog geen twee jaren was zij Friso's gemalin; toen volgden vier en vijftig lange jaren van weduwschap, waarin ze eerst de zorg droeg voor haar zoon en daarna voor haar kleinzoon. En ze heeft dat zóó gedaan, dat ze zich bij de Friezen — die toch met vreemdelingen niet zoo hard wegloopen — den eere naam heeft verworven van Marijke-Meu, Tante Maria.

We zijn met haar geschiedenis niet in Den Haag, maar in Leeuwarden. Willem III was in 1702 gestorven, en, gelijk reeds Maurits had bepaald, was de titel Prins van Oranje overgegaan op den Frieschen tak der Nassau's, de nakomelingen van Jan van Nassau. Jan Willem Friso, toen nog slechts vijftien jaar oud, vaderloos sedert zijn negende-jaar, werd het hoofd der familie. Doch de Fransche koning ontrukte hem onmiddellijk het Prinsdom Oranje; de koning van Pruisen nam eenige zijner Duitsche landen in bezit, en de Staten van Holland, aan wie Willem III had verzocht, zijn neef als stadhouder te erkennen, wachtten zich wel dit te doen; de gelegenheid voor een stadhouderlooze regeering was al te gunstig. Friso had niets dan het stadhouderschap over Friesland en Groningen. en het bezit van Nassau-Dietz. Maar *had* hij niet veel, hij *was* veel. Hij ontwikkelde zich tot een innemend, vriendelijk jonkman, die tevens in den Spaanschen Successiekrig zich groote lauweren verwierf op het slagveld. Weinig moeite kostte het hem, de hand te verwerven van Maria Louise, de dochter van een der voornaamste onder de kleinere Duitsche vorsten.

Hoe kort duurde het huwelijksgeluk! In Januari 1710 bracht Friso zijn gemalin naar Leeuwarden, en reeds den 9^{en} Juli 1711 verdronk hij jammerlijk in het Hollandsch Diep. En het grootste deel van dien tijd was hij op het slagveld met Marlborough en Prins Eugenius tegen Lodewijk XIV. Midden in den zomer werd hij naar Den Haag geroepen, om met den koning van Pruisen te spreken over de nalatenschap van Willem III. Maria Louise verheugde zich zoozeer, dat ze den geliefden Prins nog eens zou ontmoeten tusschentijds; helaas, ze kreeg slechts het bericht van zijn dood. De veelbelovende Friso liet haar een dochtertje na, Amélie, en zes weken na des vaders dood werd zijn zoontje geboren, Willem Karel Hendrik Friso, de latere Willem IV.

Maria werd regentes, gouvernante zei men toen, alleen in Friesland. Tot dusver had ze om regeeringszaken zich niet bekommerd; wie kon ook vermoeden, dat de schitterende loopbaan van Friso zoo spoedig zou worden afgesneden? Thans echter zocht ze bekwame mannen om haar raadslieden te zijn, en ze wist Friesland te besturen met wijze hand. En voorts wijdde ze zich aan de opvoeding van haar kinderen. Voorzag zij het, dat in haar zoon het Oranjehuis zou worden voortgeplant; dat hij de eerste zou zijn, die alle provinciën bestuurde; de man, in wien de Nederlanden voor het eerst één hoofd zouden krijgen? Groningen en Drente zagen, hoe het in Friesland goed ging, en kozen Willem IV nog bij zijn minderjarigheid tot stadhouder; later volgde ook Gelderland. Maar Holland, d. w. z. de regentenfamiliën, die in Holland een oligarchie. een regeering der aanzienlijksten, hadden ingevoerd, Holland deed tegen den jongen Willem wat het kon. En Zeeland, Utrecht en Overijsel hielpen mee. Zeeland ontnam den